

Kvaliteta, organizacija dela, razvoj, red...

»Julon letos obratuje s 100-odstotno izkoriščenimi zmogljivostmi; zaloge smo od začetka letošnjega leta zmanjšali za 40 odstotkov, prodajo povečali za 15, proizvodnjo za 9, prvokvaliteto pa z lanskimi 79 odstotki na 86. Osnovna strategija, ki sem si jo zastavil, sta razvoj in trženje. Poudarek je na kvaliteti, organizaciji dela, redu in disciplini,« je položaj in usmeritev tovarne, ki proizvaja poliamidne filamente treh vrst, stranski produkt pa je še granulati, orisal direktor Dušan Šešok, ki je »prvi mož« Julona uradno od sredine marca, dejansko pa to delo opravlja že od začetka letošnjega leta.

Julon, ki dela sintetične brezkončne nitke za nogavice, žensko spodnje perilo, kopalne kostume, smučarske drese, vetrovke, hlače nogavice in talne obloge, se je pred leti znašel v hudih težavah, danes pa je ena izmed najbolj trdno stoječih delovnih organizacij v naši občini. Skrb za razvoj, pravilna izbira kadrov, agresivnost v marketingu, red in disciplina, se odražajo tudi v poslovnem uspehu.

Lani so v Julonu izvozili za 8 milijonov dolarjev izdelkov, njihov glavni kupec pa je bil Iran. Letos so prodajo prek naših meja precej povečali, saj so že v prvih devetih mesecih iztržili za milijon in pol dolarjev več kot v vsem letu lani, na koncu leta pa naj bi njih

ov izvoz znašal okoli 15 milijonov dolarjev. Na spisek njihovih kupcev so se v letošnjem letu uvrstile Severna Irska, Anglija, Italija, Avstrija, Švedska, Holandija in Sovjetska zveza. »Naš cilj je, da bi 50 do 60 odstotkov vsega, kar naredimo, izvozili. Upoštevati je treba, da se bo povpraševanje na domačem trgu še zmanjševalo, obenem pa želimo obdržati naš delež na svetovnem trgu. Če pa hočemo v izvozu uspeti, moramo imeti kakovostno blago in asortiman,« je poudaril direktor Dušan Šešok.

Tehnologija se takorekoč spreminja iz dneva v dan, o posodobitvah in novih programih je treba razmišljati neprestano. V Julonu so si kot prednostne zastavili pet

nalog. Tri od teh že uresničujemo: uvajajo kodranje niti, četrti sistem za poliamidni filament 66, s čimer bodo podvojili kapaciteto na tej liniji, in proizvodnjo tehničnega granulata, ki naj v bodoče ne bi bil več stranski izdelek, marveč ena glavnih vej njihove dejavnosti. Kasneje se bodo lotili še postavitev dveh novih sistemov, in sicer za grobi in fini filament, rekonstruirati pa nameravajo tudi stari obrat. Vse te naložbe bodo Julonove kapacitete povečale še za 3500 ton, tako da bodo na leto naredili okoli 13 tisoč ton izdelkov.

»Ena od razvojnih usmeritev Julona je tudi razširitev proizvodnih programov, ker nas izkušnje učijo, da se vsi ne prodajajo vedno enako dobro, čeprav so letos vsi trije kar uspešni. To seveda ne pomeni le nove količine, ampak predvsem nova področja. Na ta način se zmanjša občutljivost delovne organizacije na obnašanje trga,« je razložil naš sogovornik.

Prve tri programe, vrednost teh projektov je okoli 17 milijonov

mark, bodo v Julonu opravili brez dodatnega zaposlovanja. Zdaj je v tovarni zaposlenih le 640 delavcev, ob sanaciji jih je bilo 900, vendar so od leta 1984 pa do zdaj kar potrojili proizvodnjo. To gre poleg strokovnosti pripisati tudi dejstvu, da v Julonu vztrajajo pri

Dušan Šešok: »Julon letos posluje s 100-odstotno izkoriščenimi zmogljivostmi.« (Foto: D. J.)

redu in disciplini, to je pri pravilnem odnosu do dela.

Proizvodna v Julonu je že po naravi taka, da zahteva natančno izpolnjevanje predpisane; pogoji za proizvodnjo, kot na primer vlaga in temperatura, so točno določeni, zato je izredno pomembna nadzorna funkcija. Filament, ki se proizvaja, mora biti enak po nizu kriterijev, zato je potrebno neprestano preverjanje. To pa zahteva od delavcev nadpovprečno znanje in strogi red. Zato ni čudno, da vsako nedisciplino, zanemarjanje delovne dolžnosti, slabo delo kaznujejo z disciplinskimi ukrepi, materialno kaznijo in pa z nižjo osebno oceno, tako da je malomarni delavec lahko tudi ob polovico osebnega dohodka. V Julonu so tako med tistimi redkimi, ki se borijo proti malomarnemu odnosu do dela.

D. J.

SINDIKAT V AKCIJI • SINDIKAT

S posveta s predsedniki osnovnih organizacij zveze sindikatov

Na jesenskem posvetu so se predsedniki sindikata iz organizacij združenega dela zbrali zadnji teden oktobra v dvorani Edvarda Kardelja v zgradbi skupščine občine Lj. Moste-Polje.

Namen posveta je bil, da se sindikalni aktivisti pogovorijo o aktualnih vprašanih vlogi sindikata. Ta so v tem trenutku predvsem usmerjena v družbeno-ekonomski položaj delavcev, v ukrepe za ublažitev padanja življenjskega standarda, v reševanje položaja delavcev družbenih dejavnosti, v obravnavo kriterijev za ugotavljanje tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev.

Glede na to, da so regijski posveti poudarili potrebo, da se tako kot pred leti nekateri prejemki in nadomestila dohodkov, skupne porabe ter materialnih stroškov bolj poenotijo, so na RS ZSS pripravili delovni osnutek sindikalne liste. Ta osnutek in še sindikalna stavkovna pravila ter osnutek kriterijev za ugotavljanje presežkov delavcev bodo osnovne organizacije obravnavale.

Ublažitev pritiskov na življenjsko raven delavcev pa je bila ena od poglobitvenih točk v razpravi. Tržno blagovni način gospodarjenja, uveljavljanje ekonomskih kriterijev ter prenova gospodarstva so elementi edine poti za stabilizacijo gospodarstva in s tem edina možna pot za izhod iz krize. Ta pot pa bo imela tudi negativne posledice na področju socialne varnosti zaposlenih. Izhod iz te krize bomo presegli le v primeru, če bodo delavci v vseh ukrepih, ki bodo sledili, videli svojo socialno in materialno varnost ter jasno perspektivo.

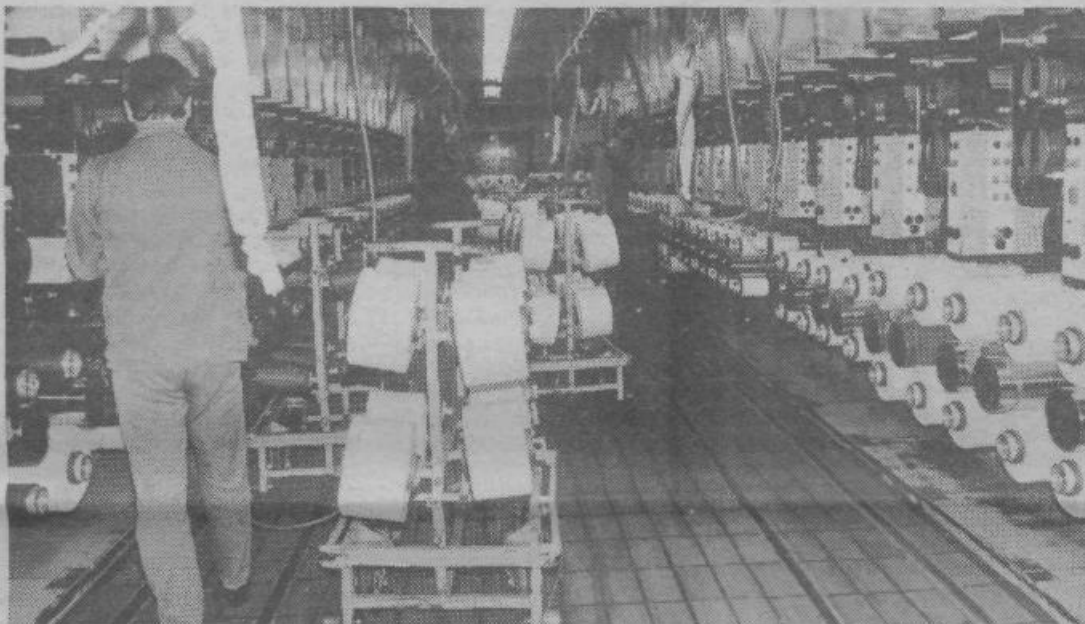
Padanje gospodarske uspešnosti in naglo naraščanje cen osnov-

nih življenjskih potrebščin močno znižujejo osebni standard delavcev. Delavec si z delom ne more več zagotoviti materialne in socialne varnosti, zato ga to destimulira za boljše delo. Zato je nujno potrebno sprejeti nekaj konkretnih ukrepov, ki bodo v trenutni situaciji zmanjšali pritisk na življenjsko raven delavcev, kot na primer:

- za nekatera osnovna živila naj še nadalje zagotovijo kompenzacije;
- cenejši kruh in normalno prehrano z njim naj republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve, žitna skupnost Slovenije in splošno združenje pri GS Slovenije sklenejo dogovor o peki in distribuciji pšeničnega kruha iz moke tipa »850« in »500« v zadostnih količinah;
- do konca leta naj se cene iz pristojnosti občin še povečujejo;
- za področje zdravstva pa naj se ne uveljavi 10% valorizacija participacije (za zadnje trimesečje 1988), za bolnišnično zdravljenje pa naj se participacije odpravi, prav tako se odpravi oz. oprosti plačevanja participacij osebe, starejše od 70 let (in sicer po socialnih merilih) in osebe z najmanj 70% telesno okvaro. Prav tako se morajo celovito analizirati vsi letošnji kratkoročni ukrepi v zdravstvu in stremeti za tem, da z reformo zdravstvenega varstva povsem odpravimo participacijo;
- zavrača se vsako uvajanje doplačil in šolstvu za dogovorjeni program.

Če bomo skupaj vse to dosegli, na posvetu ne bomo več tako pogosto kot sedaj poslušali razprav v smislu: »Kakšno moč oziroma nemoč ima danes sindikat!«

Občinski svet ZS Lj. Moste-Polje

Navijanje poliamidnih nitk (Foto: D. J.)

ŠE VEDNO V VRHU JUGOSLOVANSKEGA GRADBENIŠTVA

Gradis med največjimi

Ekonomska politika iz Beograda je letos že dvajseti zapored objavila specializirano publikacijo »200 največjih«, v kateri so razvrščene največje jugoslovanske delovne organizacije in sozdi po merilu celotnega prihodka in družbenega proizvoda v lanskem letu.

Vrstni red prvih štirih je enak kot lani – na prvem mestu je zagrebška INA, na drugem Naftagas iz Novega Sada, na tretjem RMK Zanica in na četrtem sarajevski Energoinvest.

Najvišje uvrščena slovenska delovna organizacija je sozdi Is-

kra, ki je zasedla deseto mesto (enako kot leto prej), Slovenske železarne so na 14. mestu, Gorenje je 15., Uniles 16. itd.

Na seznamu 200 največjih je tudi 12 gradbenih delovnih organizacij, in sicer 5 iz Slovenije, po 3 iz Hrvaške in Srbije in ena iz BiH. Med gradbeniki je najvišje

uvrščena beograjski Energoprojekt, in sicer na 47. mesto, na 50. mestu je ljubljanski Imos, na 55. zagrebška Hidroelektra, na 59. reška Gradnja, na 61. ljubljanski Giposs, na 64. Industrijska Beograd, na 129. Komgrap Beograd, na 135. Unioninvest Sarajevo itd.

Kot zanimivost naj zapišemo, da sta razen SCT in Gradisa, vse druge gradbene DO ogranizirane kot sozdi.

C. P.

Priznanja za krvodajalce in aktiviste Rdečega križa

Priznanja za 25-krat darovano kri so prejeli:

Matija Abcec – Jata, Janez Cerar – Dolsko, Milan Cimerman – Saturnus, Milan Cimerman – Emona, Alojz Čerin – Agroemona, Majda Česnik – Julon, Alojz Doblekar – Jata, Marjan Gros – Žito, Ludvik Hribar – Saturnus, Zdravko-Valentin Hribar – Integral, Anton Jakovac – Papirnica, Milko Janežič – Givo, Ivan Kastelic – Avtonabava, Pavle Kogej – Emona, Alojz Kokalj – Papirnica, Viktor Korazija – Kolinska, Božidar Kuhar – Saturnus, Viljem Kralj – Petrol, Štefka Kosič – Saturnus, Mustafa Ljajič – Saturnus, Ciril Loboda – Izolirka, Srečko Lokar – Papirnica, Peter Lotrič – Kolinska, Miran Lukman – Kolinska, Avgust Mencinger – SCT, Angela Metelko – Saturnus, Vlado Mohar – ŽTO, Janez Mrak – Toplarna, Sulejman Osmanagić – Papirnica, dr. Milan Paunović – zdravstveni dom Moste, Boris Pavlič – Givo, Ignac Pugelj – Papirnica, Vinko Pintarič – BTC, Marjan Pohlin – Izolirka, Franc Pregrat GZL, Miloš Prunk – SCT, Franjo Rešetar – Saturnus, Stane Rupnik – Papirnica, Miloš Režek – SCT, Anton Robinig – Indos,

Stanko Stupica – Integral, Anton Štuhar – Papirnica, Miran Verbaj – ŽG CD, Mijo Vadas – SCT.

Priznanja za 25-in 30-krat darovano kri so prejeli:

Janez Bolta – Saturnus, Anton Bradac – Tiskarna Jože Moškrič, Vinko Colarič – Indos, Jože Dernovšek – Koteks Tobus, Ivan Duh – Saturnus, Branko Janežič – Emona, Franc Jemec – Indos, Adolf Judež – SCT, Branko Kogovšek – UKC Psihatrija, Franjo Korpič – Mineral, Stane Mandelj – Kolinska, Marjan Novak – Izolirka, Franc Sodja – Rast.

Priznanja za 30-krat darovano kri so prejeli:

Stane Babnik – Papirnica, Leon Blažin – Papirnica, Marjan Bratkovič – Totra, Janez Černe – Papirnica, Franc Golobič – Olma, Živa Hočevnar – Interevropa, Franciška Humar – Kolinska, Zora Jarc – Kolinska, Janez Jonke – Emona Centromerker, Anica Kastelic – Kolinska, Janez Kovačič – Velana, Franc Kramarič – ŽG CD, Janez Loboda – Gradis, Igor Novak – Toplarna, Franc Pasičnjak – Milica, Milan Radelj – SCT, Jelka Strbad – Kolinska, So-

nja Tavčar – Kolinska, Franc Urh – SCT, Janko Vučkovič – Teol, Jože Zadnikar – Saturnus.

Priznanja za 35-krat darovano kri so prejeli:

Janez Borštner – Teol, Franc Brodnik 30,35 – Gradis, Enes Čehić – Saturnus, Viktor Jambrovič – Saturnus, Jože Jančar Petrol, Mitja Korelc 30,35 – Gradis, Franjo Korpič – Mineral, Vladimir Lukašev – Izolirka, Alojz Mlatej – Saturnus, Vladimir Ščeglovski – Emona, Anica Škulj – Velana, Avgust Špendal – Totra, Karel Titan – KTM, Jože Zagorec – Mineral.

Priznanja za 40-krat darovano kri so prejeli:

Dušan Ambrož – Tiskarna Jože Moškrič, Adolf Drešar – Emona, Rado Golob – 35,40 – Emona, Zdenko Kobilica – Givo, Janje Novak – SCT, Miroslav Petek – Toplarna, Jože Praprotnik – Velana, Ladislav Slak – Saturnus, Marjan Uršič – Indos.

Priznanja za 45-krat darovano kri so prejeli:

Ciril Alič – Indos, Janez Bolta 35,40,45 – Saturnus, Filip Košir – SAP Integral, Vlado Selak – Kolinska.

Priznanja za 50-krat darovano kri so prejeli:

Silvo Adamlje – Petrol, Anton Jaklič – Emona, Andrej Kovač – ŽG, Igor Kraševac – Emona ERC, Marjan

Obrestna mora tudi v Toplarni

Nad ljubljansko Toplarno se je zgrnila mora kreditov, ki zaposlenim kratijo spanec, elektrarno pa odrivajo na rob likvidnosti. Na grbi ima za 17 milijard dinarjev (novih, seveda) kreditov, ki jih je najela v glavnem zaradi zalog premoga. Ker nima lastnih obratnih sredstev za plačilo zalog, si je elektrarna hočeš nočeš morala denar sposoditi, pa čeprav pod veliko bolj krutimi pogoji kot prejšnja leta. Letošnje obresti so namreč tako divje oderuške, da bodo letne obresti presegle vrednost kredita. Samo obresti bodo do konca leta nanesele 13 milijard dinarjev, kar znese dvakrat več kot plače v celem letu. Glejano s poslovnega vidika so zaloge premoga težko finančno breme, z obratovnega vidika pa predstavljajo odlično pripravljenost na jesensko-zimsko sezono. Od poletja do konca septembra se je na depozitih nabralo že 190.000 ton premoga, kar presega uradno zmogljivost deponije za 10.000 ton.

»Nismo več sposobni prenesti kreditov,« sta povedala direktor Janez Debeljak in vodja finančne službe Jakob Zagožen, »če se ne bomo lotili tehničnih sprememb in šli v minimalne zaloge premoga.« Zmanjšanje zalog pa bi pomenilo negotovo obratovanje elektrarne, predvsem pozimi, ko pošiljke premoga ne prihajajo redno. Tako zaloge 190.000 ton pri povprečni dnevni porabi 4000 ton zadoščajo za približno 45 dni obratovanja. Za plačevanje zalog

so že v preteklih letih najemali kredite, vendar so jih uspeli do konca leta nekoliko vrniti. Letos pa je situacija težja, zaradi drastičnega skoka obresti in praznega poslovnega sklada. Ker elektrarna že dve leti zapored končuje poslovno leto z motnjami, ne more oblikovati poslovnega sklada in trajnih obratnih sredstev, ki bi omogočile kolikor toliko normalno plačevanje zalog. V Toplarni so izračunali, da jim bo ob koncu leta primanjkovalo

23 milijard dinarjev obratnih sredstev. Po avgustovskih cenah so bile zaloge premoga vredne 18 milijard dinarjev, dejanska vrednost pa bo do konca leta še večja. Samo za obresti so že plačali 15 milijard dinarjev obresti. Obresti za kredite jim bodo požrle kar 14 odstotkov letošnjega celotnega prihodka, da o glavnici niti ne govorimo, ker je ne bodo zmogli plačati v tem letu.

Toplarna sama se brez pomoči elektrogospodarstva in toplotnega gospodarstva ne bo zmogla izvleči iz kreditne godlje. Po mnenju direktorja in finančnika bosta morala na pomoč priskočiti oba sistema tako, da bosta skozi dohodkovne odnose zagotovila trajna obratna sredstva. Druga možna rešitev pa je, da zaloge zmanjšajo na minimum in s tem tvegajo varno obratovanje elektrarne in rudnikov.

LIDIJA PAVLOVČIČ
(Iz glasila ELGO)

Novak 45,50 – Kolinska, Lilijan Petroša 45,50 – SCT, Vinko Sečkar – Saturnus, Franc Solar – KTM, Janez Zupančič – Emona Centromerker, Antonija Podbrežnik – Saturnus, Marjan Zihlerl – Slovan, Jože Dernovšek – Koteks, Franc Pregrat – GZL, Franc Pasičnjak – Milica, Franc Golobič – Olma, Anica Gašperšič – Mercator, Alojz Berdon – upok., Julija Božjak – KS Dolsko, Janje Cerar – KS Dolsko, Silvo Lavrič – KS Moste, Franc Gričar – KS Zalog.

Jubilejna priznanja so prejeli:

Papirnica Vevče: Edo Anžur, Marija Alič, Stane Babnik, Leon Blažin, Janez Černe, Anton Gale, Zvone Hribar, Anton Jakovac, Alojz Kokalj, Albert Krašovec, Srečko Lokar, Anton Lož, Ludvik Miklič, Izer Muranovič, Sulejman Osmanagić, Anton Osterman, Anton Pavlin, Ignac Pugelj, Miljenko Rigler, Stane Rupnik, Anton Štuhar, Pavel Ter, Andrej Zupšek, Drago Zagar, Alojz Žust, Adela Babnik, Rafael Jakoš, Leon Kurent.

Kolinska: Teofil Čehić, Franciška Humar, Alojz Japelj, Zora Jarc, Anica Kastelic, Viktor Korazija, Anton Ko-

cuvan, Janez Kuret, Peter Lotrič, Stane Mandelj, Ivan Mislovič, Marjan Novak, Milutin Rešetarjevič, Vlado Selak, Marija Stanič, Jelka Strbad, Janez Starič, Sonja Tavčar, Stane Tavčar, Ciril Zgonc, Miran Lukman Emona: Stane Bratanič, Franc Brodnik, Milan Cimerman, Adolf Drešar, Igor Kraševac, Pavle Kogej, Bernarda Kavka, Janez Jonke, Anton Jaklič, Branko Janežič, Anton Jereb, Jože Radovan, Nada Vavtar, Jožica Vesel, Janez Zupančič, Marjan Zitnik, Vladimir Ščeglovski.

Mesna industrija Zalog: Rado Golob, Bruno Ozmeč, Durica Obrad, Jože Parkelj, Franc Rus.

SCT: Ivan Derglin, Franc Kosi, Štefan Belščak, Franc Gril, Adolf Judež, Anton Jagodič, Mato Mikaneč, Miloš Režek, Lilijan Petroša, Janez Novak, Avgust Mencinger, Jože Smrtnik, Karel Titan, Franc Urh, Primož Rot, Milan Radelj, Mijo Vadas, Miloš Prunk, Peter Zupančič.

Rog: Mustafa Beganovič, Milivoj Stojanovič.

Givo: Zdenko Kobilica, Milko Jane-

(nadaljevanje na 5. strani)

● POGOVOR Z DIREKTORJEM
KULTURNEGA DOMA ŠPANSKI BORCI BRANKOM DOBRAVCEM

Pestra in živahna dejavnost

Naš Kulturni dom Španski borci, ki je star že dobrih osem let, vendar kot delovna organizacija posluje šele od novembra lani, se je v tem času lepo uveljavil v naši občini, Ljubljani in tudi republiki. V prostorih doma se odvija vrsta različnih dejavnosti, tako da je v njem živahno od jutra do večera. V tem prispevku želimo predstaviti dogajanje v našem Kulturnem domu Španski borci prek njega pa novega direktorja te ustanove Branka Dobravca, ki je to delo pričel opravljati aprila letos. Dejavnost take ustanove je v prejšnji meri odvisna od človeka, ki jo vodi, saj ji s svojo osebnostjo daje pečat, vpliva na kulturni del programa in na finančni učinek poslovanja doma. Naš sogovornik Branko Dobravec, ki je po poklicu igralec, diplomiral je namreč na AGRFT, je pa hkrati tudi absolvent slavi- stike, poleg tega pa je več let študiral tudi solo petje, nam je prijazno pojasnil, kakšno je življenje doma in kaj še snujejo za popestritev njegovega programa.

»Osnovni dejavnosti doma sta posredovanje in uprizarjanje profesionalne in ljubiteljske kulture različnih žanrov in vzgajanje ter izobraževanje,« je povedal Branko Dobravec. »Že od začetka obstoja doma kot delovne organizacije imamo precejšen poudarek na programu za otroke in mladino. Tako so vse bolj popularni in obiskani sobotni programi za otroke, imamo pa tudi zaključene predstave za osnovne šole naše občine in kulturne dneve za srednješolce iz Most in Ljubljane. Velik delež v našem programu ima mošćanska, to je občinska kultura, saj smo osrednje profesionalna ustanova te vrste v občini. Naš letni program temelji na srednjeročnem, ki je usmerjen v poglobljanje sodelovanja v Ljubljani in regiji, medkrajnega v republiki, medrepubliškega in mednarodnega.

Ena od naših pomembnejših dejavnosti, ki pomaga denarno podpirati kulturni in umetniški del programa doma, je oddajanje naših prostorov, velike dvorane in drugih, po katerih je v Ljubljani precejšnje povpraševanje. Gre za razne prireditve, seminarje in podobno, zanimajo pa se tudi plesni in glasbeni ansambli, ki iščejo prostor za vaje.

Kako nameravate v prihodnje še popestriti dejavnost doma?

»Ker se bliža novo leto, naj omenim, da pripravljamo od 15. do 30. decembra prireditve z obiskom dedka Mraza. Sicer pa imamo predvidenih več novosti. Nameravamo tesneje sodelovati z zamejskimi, tako da dosežke naših rojakov onstran meja ne bi predstavili le na vsakoletni manifestaciji v Cankarjevem domu, marveč tudi v Španskih borcih. Razmišljamo tudi o tem, da bi

enkrat do dvakrat na leto povabili k nastopu kakšen dober, že uveljavljen narodnozabavni ansam- bel, pogovarjamo se o občinskih, ampak rednih kulturnih zabavah za srednjo generacijo, s krajšim programom in plesom, ker se nam zdi, da je tega v našem mestu premalo. Na aktivno ravnateljic naših vrtcev je bilo slišati zanimivo pobudo, naj bi tudi v dopoldanskem času pripravljali zaključne predstave za te ustanove. V načrtu imamo tudi gledališko večerno šolo za gledališnike amaterje.

Na pomlad bomo sklicali informativni sestanek z animatorji kulture v ljubljanskih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, povabili bomo predstavnike kulturnih društev in skupin, vzgoje in izobraževanja, da bi jih seznanili z vsebino naših programov. Zlasti pa si želimo slišati njihovo mnenje, zvedeti, kaj ljudje želijo od nas, pa jim tega doslej nam še ni uspelo dati. Pri tem nam bo v veliko pomoč in oporo nov 15-članski programski svet, ki smo ga pred nedavnim oblikovali po določilih našega statuta iz vrst kulturnih in javnih delavcev iz naše občine in Slovenije.

Pred nedavnim je v veliki dvorani Španskih borcev imel koncert tudi orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška.

»Ta orkester je imel v naši dvorani dva uspešna nastopa: prvič je šlo za snemanje oddaje z mednarodnimi solisti, ki naj bi jo predvajale evropske radijske postaje, drugič pa za oddajo, tudi s solisti, ki jo bo za svoj program uporabila RTV Ljubljana. Obakrat so bili občinstvo dijaki iz ljubljanskih srednjih šol. Glasbeniki in Jože

Privšek so bili izredno zadovoljni s tehničnimi storitvami, akustičnostjo dvorane in občinstvom, tako da je v prihodnosti še pričakovati sodelovanje z RTV Ljubljana.

Kakšno pa je mesto našega doma v ljubljanskem kulturnem prostoru?

»Kljub še ne dorečeni sistemati- ki pri izvedbi prireditev in neurejenim ter nedomišljenim odnosom med posameznimi zvrstmi,

Branko Dobravec: »Z živopisnim programom in dobro organizirano dejavnostjo do resnične afirmacije doma.« (Foto: D. J.)

dom vendarle dobiva vse bolj svoj obraz in se tako uveljavlja v Ljubljani. Radi bi, da bi temu domu vdahnili ton humoristično satirične kabaretne zvrsti. To pa ne pomeni, da bi se zmanjšala kakovost programa, zadržali bi visoke kulturno umetniške dosežke. Poudarek naj bi bil na živahnosti programa. Svoje mesto v ljubljanski kulturi pa ima tudi Jelovškov likovni salon, v katerem razstavljajo akademski slikarji in ljubitelji.

V začetku je dom s financiranjem imel precejšnje težave. Kako je to urejeno zdaj?

»Glede financiranja se nam je posrečilo najti svoj prostor tudi v Ljubljani; poleg občinske kulturne skupnosti nam nekaj denarja prispeva tudi mestna. Mislimo, da je to priznanje za naš dom, saj kaže, da smo prebili lokalistični občinski zid, kar je za nas seveda zelo koristno. Pomemben delež v našem programu imajo gostovanja slovenskih in jugoslovanskih gledališnikov, iz drugih republik predvsem iz Beograda, Zagreba in Reke, vendar zato zdaj ne dobivamo nikakršnih sredstev od republiške kulturne skupnosti. Zato bi bila ena od naših naslednjih nalog uvrstitev v republiški program, hkrati pa nameravamo navezati stike tudi z nekaterimi od naših delovnih organizacij, bodisi za odkup vstopnic ali pa za propagandne oglase. Petino potrebnega denarja za delovanje doma pa s prireditvami in oddajanjem prostorov zberemo sami.

● IZ DOLSKEGA

V »Galeriji 19« že druga razstava

Od 22. 10. do 5. 11. je v novi »Galeriji 19« razstavljal svoja dela Niko Slovenec iz Ljubljane. Ustvarjati je začel že v srednji grafični šoli. Najprej so ga privlačile tempera barve, s katerimi je slikal v rahlem nadrealističnem stilu. Takrat je tudi začel razstavljal. Skupinske razstave so bile v Bežigradski galeriji, razstaviščih Mestnega gledališča, Bežigradskega kulturnega doma in v okolici Ljubljane. Vedno bolj pa so slikarja zanimale grafične tehnike, za katere se je kasneje odločil. Med študijem na pedagoški akademiji – likovna smer je svoje samorastniško znanje izpopolnjeval, vendar ostal zvest grafiki. V tem obdobju je razvil tehniko, ki jo v svojih delih še danes uporablja.

Samostojno je začel razstavljal v razstavnih prostorih tovarne Donit Medvode, Kulturni dom Medvode, gostiščih »Jernej« in »Kavka« iz Kranja ter Počivavšek v Ljubljani. V Galeriji 19 v Dolskem je nekaj svojih del tudi prodal.

V programu ob otvoritvi so sodelovali bratje

Dejavnost našega doma Španski borci je kar obsežna, zaposlenih pa vas je le deset. Kako zmorete opravljati to delo s tako majhnim kolektivom?

»V prejšnjih letih je bilo razmerje med zaposlenimi, ki so se ukvarjali s programom in tistimi, ki so skrbeli za tehnični del, ena proti devet. Z notranjo prerazporeditvijo, odprli bomo novo delovno mesto propagandist-organizator in z deležem, ki ga bom kot direktor prispeval k oblikovanju in izvedbi programa, bo to razmerje tri proti sedem. S smiselno zaposlitvijo vseh nas bomo zmogli naloge, ki jih imamo. Res pa je, da smo registrirani tudi za posredniško dejavnost, s katero pa šele začenjamo; nekaj primerov je že bilo, vendar še ni bilo storjenega dovolj. Da bi ljudje, ki delajo v tem domu, tudi bolje in lažje opravljali svoje delo, pripravljamo hišne seminarje iz razsvetljave, tona in kuliserije.

Po obiskih sodeč si je Kulturni dom Španski borci že pridobil svoj krog občinstva.

»Odstotek zasedenosti našega doma pretek leta je kar zadovoljiv, nismo pa izkoristili še vseh možnosti. Prav gotovo pa tudi gospodarska in družbena situacija, primanjkuje denarja in tudi razpoloženja za obiske, prispevata k temu, da zahaja na naše prireditve manj obiskovalcev kot bi jih sicer.

Ko se je dom gradil, se verjetno popolnoma natančno ni vedelo, kaj vse naj bi se dogajalo v njem. Kako zdajšnji dejavnosti ustrezajo prostori doma in njegova oprema?

»V ustanavljanju je bilo veliko narejenega glede opreme doma, zlasti odra, kar je terjalo precej denarja, vendar bi potrebovali še nekatere pripomočke, kot na primer projektor, nekaj dobrih mikrofонов, brezžične mikrofone, predvsem za razne proslave in družbenopolitične manifestacije.

Kar zadeva prostorsko ureditev doma, bi rekel, da je dovolj funkcionalna, vendar manjka prostor za orkester pred oziroma delno pod odrom, ni kabin za veliki kino projektor, nujno bi potrebovali prostore v spodnjem desnem traktu, ki jih zdaj zasedajo krajevni skupnosti Moste in Selo in pa občinska zveza kulturnih organizacij. Popoldne in zvečer so ti prostori v glavnem prazni, medtem ko moramo delavci doma pogostokrat odstopati svoje pisarne, če nečemo odkloniti tistih, ki želijo pri nas vaditi ali imeti kakšne tečaje.

Bilo je veliko idej, kaj vse naj bi se dogajalo v Kulturnem domu Španski borci; nekaj zamisli je bilo uresničenih, nekaj zavrnjenih; bile so take, ki so odmirale same od sebe, in take, ki so preživele. Shakespearovi verzi, ki jih je na koncu pogovora za lažje razumevanje navrgel naš sogovornik Branko Dobravec, lepo razložijo to pomembno razliko med vedeti in narediti. Naj jih povemo: če bi bilo narediti tako lahko, kakor je vedeti, kar je treba narediti, bi bile kapelice cerkve in kočje palače.

D. J.

● KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

Vabimo na prireditve

8. november ob 19.30

Joe Orton: Kaj je videl Butler. Gostuje primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice

12. november ob 16. uri

Sobotno popoldne za otroke: Nori orkester. Gostuje gledališče »Maček Luka«.

17. november ob 19.30

Avtorski večer Vesne Parun. Njene pesmi bosta pela Lado Leskovar in Lada Kos, recitirali pa pesnica, Lela Margetič v originalu in Irena Prosen v slovenskem jeziku

19. november ob 16. uri

Sobotno popoldne za otroke: Janez Bitenc-Matic in njegov petelin. Sodelujejo Janez Bitenc, Metka Dulmin in Borut Lesjak

22. november ob 19.30

Plesni večer Vzhodnega plesnega projekta: Zlom

24. november ob 19.30

Gledališka predstava – Tone Peršak: Peter in Pavel. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Celja.

VESTI IZ KULTURE

● Knjižna založba Ahirman iz Freiburga je v mesecu oktobru izdala knjigo dr. Vladimira Dedi- jerja: »Jasenovac – jugoslovanski Auschwitz in Vatikan«. Promocije knjige se je udeležil tudi avtor, ki je imel še isti dan predavanje na freiburški univerzi.

● Oktobra so v Mestnem gledališču ljubljanskem gostovali člani poljskega gledališča »Satyr Maszkaron« iz Krakowa. V pred- verju gledališča sta poljska igralca brala klasiko in sodobno poljsko poezijo. Majda Grbac in Franček Drogenik pa sta predstavila nekaj prevodov poljskih pesnikov.

● Osrednja prireditev Kopa- rjevskih del je bila v Vodnikovi domačiji v Šiški. O literarni za- puščini tega najstarejšega sloven- skega pesnika so spregovorili dr. France Bernik, dr. Janko Kos in dr. Jože Toporišč, ki je predlagal, da bi tudi pri nas osnovali zbirko »Stari slovenski pisci«. Podobno zbirko imajo že nekaj let na Hrva- škem.

● Slavnostna govornica je bila Martina Orožen, ki je poudarila predvsem Vodnikovo zvezo z Jer- njem Kopitarjem. Oba sta si močno prizadevala, da bi v ljudih vzbudila potrebo po učenju zgo- dovine in »likanju« domačega je- zika.

● Od 4. do 11. novembra bo Mladinska knjiga v osrednji dvo- rani Cankarjevega doma pripra- vila razstavo tuje strokovne litera- ture, kjer bodo zastopane vse pa- noge znanosti in tehnike. Priredi- tev se imenuje »Frankfurt po Frankfurtu« in je bila organizi- rana prvič lansko leto, ko je bilo razstavljenih okoli 5000 knjig – le- tos pa jih bo še nekaj več.

● Znani slovenski muzikolog dr. Dragotin Cvetko je napisal bi- ografske portrete glasbenika in pravnika Dr. Gojmirja Kreka. Delo je izšlo pri Partizanski knjigi in sodi v knjižno zbirko »Zname- niti Slovenci«.

● Zadnje dni oktobra je bilo v prostorih Slovenske matice okrogla miza z naslovom Sedem- desetletnica »Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Posveta so se udeležili tudi gostje dr. Bogdan Krizman iz Zagreba, dr. Janko Pleterski iz Ljubljane, dr. Momčilo Zečević iz Beograda in dr. Valter Lukan z Dunaja.

● S predstavo »Služkinja« Jena- na Geneta in Radojke Vrančić v izvedbi študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo se je končal tekmovalni del letoš- nje Boršnikovega srečanja v Mariboru.

Najvišje priznanje »Boršnikov prstan« za izjemne in dolgoletne igralske stvaritve je prejel Lojze Rozman, član Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

Nagrada za najboljšo predstavo je pripadla Ljudozercem Gregorja Strniše, v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Go- rice. Podeljene pa so bile tudi šte- vilne nagrade in značke za dram- sko igro, režijo, kostumografijo, scenografijo in gledališki esej.

Diplomi Boršnikovega sreča- nja je dobila tudi Turistična de- lovna organizacija Pohorje Mari- bor, ki v času srečanja nudi gosto- ljubje mnogim udeležencem. Zbral in uredil: MATJAŽ ROLIH

Priznanja krvodajalcem in aktivistom Rdečega križa

(nadaljevanje s 3. strani)

Agroemona: Alojz Čerin
Julon: Metod Bolte, Danilo Božič, Majda Česnik, Borislav Marinkovič
Jata: Matija Abec, Alojz Doblekar
Kemična tovarna Moste: Jože Strle, Viktor Stefančič, Franc Solar, Ladi- slav Mraz
Teol: Janez Borštnar, Janko Vučko- vič
Velana: Janez Bregar, Janez Kovacič, Jože Praprotnik, Anica Škulj
Interevropa: Franc Feguš, Živa Ho- čvar Novak
Toplarna: Miroslav Petek, Igor No- vak, Janez Mrak
Integral: Jože Gole, Zdravko Valentin

Hribar, Filip Košir, Stanko Stupica, Jože Smole
UKC psihiatrija: Franc Lopatič, Branko Kogovšek
Kurivoprodaja: Milutin Simović
Totra: Alojz Bobnar, Marjan Bratko- vič
Tiskarna Jože Moškrč: Dušan Am- brož, Stane Bitenc, Anton Bradač, Mustafa Duzelović
Skupščina občine Lojzka Rus, Miro Dešman, Franc Bogataj, Janez Lah
Hladilnica: Jože Neubauer, Franc Trobec, Božo Kuhar
Avtonabava: Franc Hribernik, Ivan Kastelic
Javna razsvetljava: Boris Dolenc, Ja- nez Kovacič
Mineral: Franjo Korpič, Jože Zagorc
Zito: Marjan Gros, Alojz Jarc, Marija Rigler, Alenka Škulj
Zima: Janko Poljaček
Gradis: Janez Loboda, Justin Hro- vat, Anton Jereb, Milan Kraker, Mitja Korelec, Vinko Novinec
Izolirka: Vladimir Lukašev, Ciril Lo- boda, Janez Kavčič, Marjan Pohlín, Marjan Novak

Krajevne organizacije RK:
Besnica, Bizovik, Dolsko, Dušan Kveder-Tomaž, Hrušica-Fužine, Jože Moškrč-Ciril, Kodeljevo, Moste, Novo Polje, Nove Fužine, 25. maj, Polje, Selo, Senožeti, Sotočje, Štepa- nja vas, Vevče-Zg. Kašelj, Zado- brova-Sneberje, Zadvor, Zalog, Ze- lena jama
Delovne organizacije:
Slovenija ceste – Tehnika, Papir- nica, Kolinska, Saturnus, Kemična tovarna Moste, Riko, Javna razsvet- ljava, Velana, Mesna industrija Zalog, ZTO TOZD za transport
posamezniki:
Roza Rus, Angela krašovec, Franc Močnik, dr. Milan Paunovič in drugi:

OK SZDL Ljubljana Moste-Polje, Skupščina občine Lj. Moste-Polje, Občinski svet zveze sindikatov, Dom JLA, Glasilo Naša skupnost, Radio Glas Ljubljane, Mešani pevski zbor dr. Bogdan Dret

● V SPOMIN

Alojz Kastelic

V zadnjem tednu oktobra je v prometni nesreči umrl Alojz Kastelic iz Zadvora. Njegova prezgodnja smrt nas je neprijetno presenetila in razžalostila. V uredništvo Naše skupnosti ne bodo več prihajali njegovi prispevki o delu turističnega društva Zadvor, o pereči komunalni problematiki, o najrazličnej- ših aktivnostih ljudi v kra- jevni skupnosti, o šolski mla- dini, odmevnih prireditvah in podobnem. Marljivo je bilo njegovo pero vsa leta našega izhajanja, razen nekaj zadnjih let, ko se nam je oglašal vse manj.

Alojz Kastelic se je rodil na Pristavi na Dolenjskem, v mali kmečki družini. Ko je končal osnovno šolo, se je začela vojna. Kot mladinec se je na svojem terenu takoj vključil v organiziran odpor proti okupatorju. Star 17 let je meseca oktobra 1943 po- stal borec XII. slovenske na- rodnoosvobodilne udarne brigade, v kateri se je boril do končne osvoboditve. Po vojni je postal borec KNOJA in je deloval v obvojnih enotah vse do demobilizacije, ko se je zaposlil v upravi za notranje zadeve. Ko se je preselil

v Zadvor, se je spet takoj vključil v življenje in delo kra- jevne skupnosti. Vzljubil je Zadvor in naše kraje in se jim z vsem srcem, po vseh svojih močeh predajal. Veliko je še zlasti prispeval v obdobju, ko je bil tajnik KS Zadvor. Med drugim ima velike zasluge za ustanovitev Turističnega društva Zadvor in njegovo uspešno delo.

V vsem tem obdobju, ko je Lojze Kastelic živel in delal v Zadvoru, je bil tudi redni dopisnik in zunanji sodelavec Naše skupnosti. Velik posluh za obveščanje je uspešno združeval z izkušnjami in s kvaliteto je bil vrsto let ne- pogrešljiv član v občinskih organih za obveščanje.

Bili smo prepričani, da se bomo prihodnje leto, ko bo Naša skupnost dopolnila 30 let izhajanja, skupaj malo po- mudili ob jubileju. Tako pa je ostal le spomin na zvestega sodelavca in dobrega prijate- lja.

S. G.